

Universitatea Tehnică a Moldovei

**MANAGEMENTUL CONTRACTELOR
INTERNATIONALE ÎN DRUMURI FINANȚATE DIN
SURSE EXTERNE**

Student:

Gronic Alexandru

Conducător:

Croitoru Gheorghe,

Lector universitar,

doctor

Chișinău, 2024

CUPRINS

INTRODUCERE.....	5
I. MANAGEMENTUL CONTRACTELOR INTERNAȚIONALE	7
1.1 Definierea și importanța managementului Contractelor Internaționale	7
1.2 Condițiile contractuale FIDIC și rolul lor în Proiecte de drumuri	21
1.3 Abordarea aspectelor juridice și de soluționare a litigiilor în contextul contractelor internaționale.....	24
II. FINANȚAREA EXTERNĂ ÎN PROIECTELE DE DRUMURI	33
2.1 Analiza Acordurilor semnate cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Europeană de Investiții și Banca Mondială.....	33
2.2 Cerințe și implicații ale finanțării internaționale.....	47
2.3 Implementarea Acordurilor Internaționale conform regulilor impuse de finanțatori	48
III. SEMNAREA, GESTIONAREA ȘI IMPLEMENTAREA CONTRACTELOR ÎN PROIECTELE DE DRUMURI	53
3.1 Contextul Acordurilor de Finanțare în proces de negociere (exemplu Moldova Drumuri V).....	53
3.2 Analiza condițiilor contractuale FIDIC în Contractele semnate în 2022-2023. Studiu de caz.....	55
3.3 Studiul de Caz asupra gestionării Contractului Internațional privind construcția, reabilitarea și modernizarea unui drum	58
3.4 Evaluarea legislație și propuneri de modificare în vederea introducerii Condițiilor FIDIC	61
CONCLUZII	65
BIBLIOGRAFIE.....	69

ADNOTARE

Teza de masterat cu titlul Managementul Contractelor Internaționale în drumuri finanțate din surse externe, autor-Alexandru Gronic este structurată în trei capitole generale, care se divizează în paragrafe ce notează abordări specifice asupra complexității managementului contractelor internaționale în contextul proiectelor de drumuri finanțate din surse externe, cu un focus special pe Republica Moldova. Obiectivul studiului este de a evalua importanța și eficiența acestui management în utilizarea resurselor financiare și îndeplinirea standardelor impuse de finanțatori, concentrându-se pe condițiile contractuale FIDIC și implementarea lor în Republica Moldova.

Metodologic, lucrarea se bazează pe analiza calitativă și cantitativă, incluzând studii de caz și experiențe practice, pentru a evidenția provocările, riscurile și strategiile eficiente în gestionarea acestor contracte. Un exemplu semnificativ este litigiul dintre Administrația de Stat a Drumurilor din Moldova și compania STRABAG AG, oferind o perspectivă reală asupra complexității și importanței unei gestionări adecvate.

Printre rezultatele obținute, teza subliniază importanța transpunerii procedurilor europene și modificării legislației în Republica Moldova pentru introducerea Condițiilor Contractuale FIDIC și a Bills of Quantities în proiectele de drumuri. Această tranziție aduce beneficii precum standardizarea proceselor, atragerea investițiilor, eficiență, transparență și reducerea litigiilor, contribuind semnificativ la dezvoltarea durabilă a sectorului de infrastructură drumurilor și la alinierea la standardele europene.

Lucrarea oferă o analiză detaliată și fundamentată a managementului contractelor internaționale, evidențiind rolul acestuia în succesul proiectelor de drumuri finanțate din surse externe și în integrarea eficientă a Republicii Moldova în rețeaua europeană de transport.

Totodată, lucrarea prezintă abordările autorului și propuneri de îmbunătățire ale proceselor în cadrul managementului ale contractelor internaționale, ceea ce aduce o noutate în domeniul cercetat.

Cuvinte-cheie: *Managementul contractelor internaționale, infrastructura drumurilor, condiții contractuale FIDIC, Bills of Quantities, proceduri europene.*

ANNOTATION

The Master's thesis titled "Management of International Contracts in Roads Funded from External Sources", authored by Alexandru Gronic, is structured into three general chapters, each divided into paragraphs that note specific approaches to the complexity of international contract management in the context of road projects funded from external sources, with a special focus on the Republic of Moldova. The study's objective is to evaluate the importance and efficiency of this management in the use of financial resources and meeting the standards imposed by financiers, concentrating on the FIDIC contractual conditions and their implementation in the Republic of Moldova.

Methodologically, the work is based on qualitative and quantitative analysis, including case studies and practical experiences, to highlight the challenges, risks, and effective strategies in managing these contracts. A significant example is the litigation between the State Roads Administration of Moldova and STRABAG AG, providing a real perspective on the complexity and importance of proper management.

Among the obtained results, the thesis emphasizes the importance of transposing European procedures and modifying legislation in the Republic of Moldova to introduce the FIDIC Contractual Conditions and Bills of Quantities in road projects. This transition brings benefits such as standardization of processes, attracting investments, efficiency, transparency, and reducing litigation, significantly contributing to the sustainable development of the road infrastructure sector and alignment with European standards.

The work provides a detailed and substantiated analysis of international contract management, highlighting its role in the success of road projects funded from external sources and the effective integration of the Republic of Moldova into the European transport network. Additionally, the work presents the author's approaches and proposals for improving processes within the management of international contracts, bringing innovation to the researched field.

Keywords: *International Contract Management, Road Infrastructure, FIDIC Contractual Conditions, Bills of Quantities, European Procedures*

INTRODUCERE

Lucrarea abordează o temă de o relevanță semnificativă în domeniul gestionării proiectelor de infrastructură și în cel al managementului contractelor. Această lucrare științifică are ca obiectiv principal explorarea complexităților inerente managementului contractelor internaționale, cu un accent particular asupra analizei condițiilor contractuale în conformitate cu standardele FIDIC, și a impactului acestora asupra proiectelor de drumuri, concentrându-se specific pe contextul Republicii Moldova.

Într-o lume în care eficiența managementului contractelor internaționale este esențială pentru succesul proiectelor de infrastructură, studiul prezent își propune să ofere o contribuție importantă atât la literatura academică, cât și la practica profesională din acest domeniu. Prin abordarea acestei tematici, lucrarea aspiră să furnizeze o perspectivă detaliată și o înțelegere profundă a dinamicilor contractuale, financiare și legale ce guvernează proiectele de infrastructură la nivel internațional.

Pentru a atinge aceste obiective, metodologia adoptată în cadrul tezei este una mixtă, combinând abordări calitative și cantitative. Aceasta implică o analiză riguroasă a literaturii de specialitate, studii de caz relevante și experiențe practice. În completare, sunt utilizate diverse resurse precum documentație contractuală și juridică, rapoarte de proiect, legislație, interviuri cu experți din domeniu, date statistice și resurse online, toate acestea contribuind la consolidarea fundamentului teoretic și practic al lucrării.

Pentru dezvoltarea și susținerea analizei în cadrul tezei de master, am utilizat o gamă variată de materiale și resurse, care au contribuit la îmbogățirea conținutului și la asigurarea acurateții informațiilor. Aceste materiale includ:

Documentație Contractuală și Juridică: Documente contractuale, inclusiv condițiile contractuale FIDIC, contracte de antrepriză, și documentația specifică a proiectelor de drumuri finanțate din surse externe. Acestea oferă o bază pentru înțelegerea structurii și clauzelor contractuale standard utilizate în proiectele internaționale.

Studii de Caz: Analiza detaliată a cazurilor de studiu, cum ar fi litigiul dintre Administrația de Stat a Drumurilor din Moldova și compania STRABAG AG, precum și alte proiecte de infrastructură relevantă. Aceste studii de caz oferă exemple concrete ale provocărilor și soluțiilor în managementul contractelor.

Literatură academică și articole de specialitate: Lucrări academice, articole din reviste științifice, monografii și brevete de invenție, care acoperă subiecte precum managementul contractelor, finanțările internaționale și standardele de construcție. Aceste resurse asigură o bază teoretică solidă și perspective actuale asupra subiectului.

Rapoarte de Proiect și Evaluări: Rapoarte emise de instituțiile financiare internaționale, rapoarte de proiect și evaluări care oferă detalii despre implementarea și progresul proiectelor de infrastructură drumurilor. Acestea sunt esențiale pentru a înțelege contextul real și aplicabilitatea teoriilor în practică.

Legislație și regulamente internaționale: Legislația națională și regulamentele internaționale care guvernează contractele și proiectele de infrastructură. Acesta include, de asemenea, standardele și normele impuse de finanțatori și organismele internaționale.

Resurse online și pagini web: Informații suplimentare colectate de pe pagini web relevante, inclusiv site-uri guvernamentale, site-uri ale instituțiilor financiare internaționale și platforme de specialitate. Aceste resurse online oferă acces la informații actualizate și la evoluțiile recente în domeniu.

Prin utilizarea acestor materiale diverse și cuprinzătoare, teza își propune să ofere o analiză exhaustivă și bine fundamentată a managementului contractelor internaționale în proiectele de drumuri, oferind astfel o contribuție valoroasă la literatura de specialitate și practica în domeniu.

Această descriere a materialelor folosite în scrierea tezei subliniază diversitatea și profunzimea cercetării efectuate, asigurând astfel o bază solidă pentru analizele și concluziile prezentate în lucrare.

Astfel, teza de master își propune să analizeze și să evalueze complexitatea managementului contractelor internaționale în cadrul proiectelor de drumuri, accentuând importanța acestuia în utilizarea eficientă a resurselor financiare și în îndeplinirea standardelor și cerințelor impuse de finanțatori. Scopul acestei lucrări este de a investiga și a prezenta aspectele critice ale managementului contractelor internaționale, cu un focus special pe condițiile contractuale FIDIC și pe rolul lor în cadrul proiectelor de drumuri din Republica Moldova.

Abordând metode de cercetare calitative și cantitative enumerate supra, teza se bazează pe o analiză profundă a literaturii de specialitate, studii de caz și experiențe practice, evidențiind provocările, riscurile și strategiile eficiente în gestionarea contractelor internaționale. Un exemplu semnificativ în acest sens este litigiul dintre Administrația de Stat a Drumurilor din Moldova și compania STRABAG AG, oferind o perspectivă reală asupra complexității și importanței unei gestionări adecvate a contractelor în proiectele de infrastructură drumurilor.

Prin această cercetare, teza urmărește să ofere o înțelegere detaliată a managementului contractelor internaționale și să contribuie la dezvoltarea cunoștințelor și practicilor în acest domeniu, esențiale pentru avansarea proiectelor de infrastructură în Republica Moldova și alinierea lor la standardele internaționale.

BIBLIOGRAFIE

1. Cărți și monografii:

- Causes and effects of contract management problems, Frontiers | Causes and effects of contract management problems: Case study of road construction (frontiersin.org);

- Jeremy Glover and Simon Hughes Understanding the FIDIC Red and Yellow Books, Understanding the FIDIC Red and Yellow Books | Fenwick Elliott;

2. Articole din reviste științifice:

- Eva Ivanová, Jana Masarova, Alexander Dubcek University of Trencin, Slovakia,

(PDF) IMPORTANCE OF ROAD INFRASTRUCTURE IN THE ECONOMIC DEVELOPMENT AND COMPETITIVENESS (researchgate.net);

- (PDF) IMPORTANCE OF ROAD INFRASTRUCTURE IN THE ECONOMIC DEVELOPMENT AND COMPETITIVENESS (researchgate.net);

- Managementul proiectelor investiționale – suportul dezvoltării infrastructurii localităților din Republica Moldova, Paladi Ion;

- - FIDIC Red, Yellow, and Silver Books - a brief overview, FIDIC Red, Yellow, and Silver Books – a brief overview – Institute of Construction Claims Practitioners (ICCP) (instituteccp.com);

3. Rapoarte publice:

- Improving the delivery of road infrastructure across the world, Improving the delivery of road infrastructure across the world | McKinsey;

- What is contract management?, What is contract management? - FCL Fidic;

4. Norme și standarde:

- Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014;

- Legea nr. 205/2022 pentru ratificarea Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții pentru realizarea Proiectului „Moldova drumuri IV”;

- Legea nr. 195/2020 pentru ratificarea Amendamentului la Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Îmbunătățirea drumurilor locale”;

- Acord de finanțare între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare din 28.04.2016, 5747-MD;

- Legea nr.131/2015 privind achizițiile publice în Republica Moldova;

- FIDIC Conditions of Contract for Design-Build and Turnkey, First Edition, 1995;

- FIDIC Yellow and Silver 1999 Books;
- FIDIC Conditions of Contract for Design, Build and Operate Projects (2008 Gold Book);
- Conditions of Contract for Works of Civil Engineering Construction, Fourth Edition, 1987;
- FIDIC Red, Yellow or Silver Book, 2017 (2022 Reprint) FIDIC DAAB Procedural Rules, Rule 1, Objectives;
- FIDIC Conditions of Contract for Construction, for Building and Engineering Works designed by the Employer, first Edition, 1999;
- FIDIC Contracts, FIDIC | FIDIC Contracts | International Federation of Consulting Engineers;

5. Ghiduri de utilizare:

- PMI. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK Guide) 6th Edition. London: PMI, 2017;
- PRINCE 2. Managing Successful Projects with PRINCE 2 6th Edition. London: The Stationery Office, 2009;
- Nota de practică FIDIC 2023 pentru evitarea disputelor;
- Understanding FIDIC Contract management and Procurement services, Understanding FIDIC Contract management and Procurement services - FCL Fidic;
- PROCUREMENT PROCEDURES GUIDE, FIDIC | PROCUREMENT PROCEDURES GUIDE | International Federation of Consulting Engineers,

6. Pagini WEB:

- https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=132356&lang=ro;
- <https://fidic.org/node/42212>;
- BEI Global oferă sprijin în valoare de 100 de milioane de euro pentru reconstrucția drumurilor - EU for Moldova (eu4moldova.eu);
- BEI va acorda țării noastre un împrumut de 150 de milioane de euro pentru reabilitarea drumurilor (noi.md);
- MINISTERUL INFRASTRUCTURII ȘI DEZVOLTĂRII REGIONALE (midr.gov.md).